

บทที่ 3

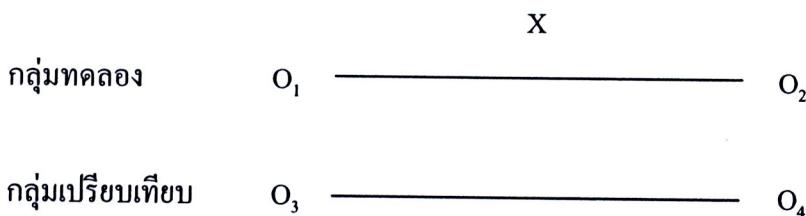
วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้นำเอาแนวคิดทฤษฎีแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพร่วมกับการสนับสนุนทางสังคมมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาพฤติกรรมเพื่อควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยเบาหวาน ชนิดที่ 2 ที่มารับบริการที่โรงพยาบาลอุบลรัตน์ อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. รูปแบบการศึกษาวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย
4. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
5. ขั้นตอนการดำเนินการศึกษาวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. รูปแบบการวิจัย

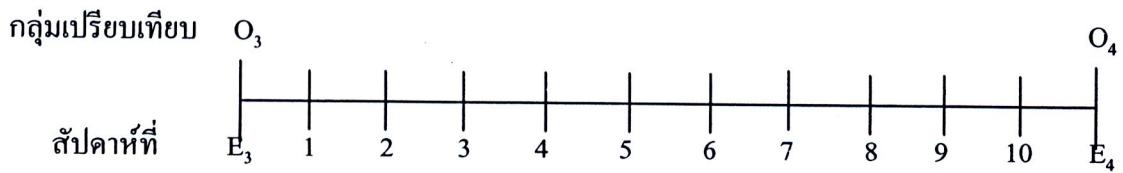
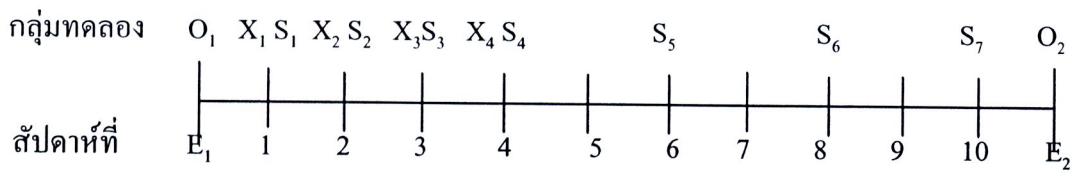
การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง (Experimental group) และกลุ่มเปรียบเทียบ (Comparison group) ทำการเก็บข้อมูลทั้งก่อนการทดลองและหลังการทดลองแบบ Two-group pretest-posttest designs ดังที่แสดงในแผนภาพที่ 5 และมีแบบแผนการดำเนินการศึกษาวิจัย ดังที่แสดงในภาพที่ 3

ภาพที่ 3 รูปแบบการศึกษาวิจัย

โดยกำหนดให้

O_1, O_3 หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนการทดลองทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ
 O_2, O_4 หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลหลังการทดลองทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ
 X หมายถึง โปรแกรมสุขศึกษาในการประยุกต์ทฤษฎีแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ
 ร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคมในการพัฒนาพฤติกรรมการควบคุมระดับ
 นำ้ตาลในเด็อดของผู้ป่วยเบาหวาน

ภาพที่ 4 แผนภาพการดำเนินการศึกษาวิจัย

O_1, O_3 หมายถึง การเก็บข้อมูลก่อนการทดลอง ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ โดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลทั่วไป ความรู้เรื่องโรคเบาหวานและการควบคุมระดับนำ้ตาลในเด็อด การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการควบคุมระดับนำ้ตาลในเด็อดไม่ได้ การรับรู้ความรุนแรงของการควบคุมระดับนำ้ตาลในเด็อดไม่ได้ การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติเพื่อควบคุมระดับนำ้ตาลในเด็อด การรับรู้อุปสรรคในการปฏิบัติเพื่อควบคุมระดับนำ้ตาลในเด็อด การปฏิบัติตัวเพื่อควบคุมระดับนำ้ตาลในเด็อด

O_2, O_4 หมายถึง การเก็บข้อมูลหลังการทดลอง ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ โดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลทั่วไป ความรู้เรื่องโรคเบาหวานและการควบคุมระดับนำ้ตาลในเด็อด การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการควบคุมระดับนำ้ตาลในเด็อดไม่ได้ การรับรู้ความรุนแรงของการควบคุมระดับนำ้ตาลในเด็อดไม่ได้ การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติเพื่อควบคุมระดับนำ้ตาลในเด็อด การรับรู้อุปสรรคในการปฏิบัติเพื่อควบคุมระดับนำ้ตาลในเด็อด การปฏิบัติตัวเพื่อควบคุมระดับนำ้ตาลในเด็อด

E₁, E₃ หมายถึง การตรวจค่าน้ำตาลสะสมในเม็ดเลือดแดง (HbA₁C) ก่อนการทดลองทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ

E₂, E₄ หมายถึง การตรวจค่าน้ำตาลสะสมในเม็ดเลือดแดง (HbA₁C) หลังการทดลองทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ

X₁ หมายถึง การให้ความรู้เรื่องโรคเบาหวานและการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด ประกอบด้วย การบรรยาย ใช้สื่อวีดีทัศน์ ภาพพลิกประกอบ การอภิปรายกลุ่ม

X₂ หมายถึง การสร้างการรับรู้โอกาสเสี่ยงและความรุนแรงต่อการควบคุมระดับน้ำตาล ในเลือดไม่ได้ ประกอบด้วย นำเสนอสถานการณ์ของโรคเบาหวานที่เกี่ยวกับโอกาสเสี่ยงความรุนแรงต่อการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ ที่พบในตัวผู้ป่วยจากวีดีทัศน์และตัวแบบจริงจาก การสาธิต จัดกิจกรรมกลุ่มเพื่อหานแนวทางการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด

X₃ หมายถึง การสร้างพฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด ประกอบด้วย ฝึกการบันทึกการรับประทานอาหารของตนเองในแต่ละมื้อ การรับประทานยาให้ถูกต้อง ลงในสมุดประจำตัวผู้ป่วยเบาหวาน ฝึกปฏิบัติการออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้ป่วยเบาหวาน ฝึกปฏิบัติการดูแล การตรวจ การทำความสะอาด การนวดและการออกกำลังกายเท้า ฝึกปฏิบัติการผ่อนคลาย ความเครียด โดยการนั่งสมาธิ

X₄ หมายถึง การพัฒนาพฤติกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดครั้งที่ 4 เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้ป่วยเบาหวานสนใจและมีความตื่นตัวเกี่ยวกับการคุ้มครองตนเอง

S₁–S₇ หมายถึง การสนับสนุนทางสังคม ประกอบด้วยกิจกรรมต่อไปนี้ การให้ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร วัน เวลา สถานที่นัดพบโดยเจ้าหน้าที่ แจกเอกสารคู่มือเรื่องเบาหวาน การให้กำหนด เป้าหมายในการคุ้มครองตนเอง การกระตุ้นเตือน การให้คำปรึกษา ข้อมูลขอนกับลับหรือประเมินผล โดยผู้วิจัย การให้กำลังใจ ให้รางวัล ญาติ/ผู้ดูแลและสนับสนุน มีการพูดคุยกับผู้ป่วย ช่วยกระตุ้นเตือน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาผลของการประยุกต์ใช้ทฤษฎีแบบแผนความเชื่อ ด้านสุขภาพร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคมในการพัฒนาพฤติกรรมเพื่อควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยเบาหวาน ชนิดที่ 2 ที่มารับบริการที่โรงพยาบาลอุบลรัตน์ อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้จึงเป็น ผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ 2 ที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ ที่มารับบริการที่โรงพยาบาลอุบลรัตน์ อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi – Experimental Research) ซึ่งจะมีการแบ่งกลุ่มตัวอย่าง ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ โดยการจัดโปรแกรมสุขศึกษาโดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพร่วมกับการสนับสนุนทางสังคมในการพัฒนาพฤติกรรมเพื่อควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยเบาหวาน ชนิดที่ 2 ที่มารับบริการที่โรงพยาบาลอุบลรัตน์ อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น ซึ่งมีรายละเอียดในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังต่อไปนี้

เกณฑ์ในการคัดเลือก มีดังนี้

- 1) ผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึงอินสูลิน ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ มีระดับน้ำตาลในเลือดอยู่ระหว่าง 140-300 mg% ทั้งเพศชายและหญิง
- 2) ผู้ป่วยสามารถอ่านออกเขียนได้ สื่อสารเข้าใจ
- 3) ผู้ป่วยสามารถออกกำลังกายและช่วยเหลือตัวเองได้
- 4) ผู้ป่วยเบาหวานมีฐานะทางเศรษฐกิจความเป็นอยู่สังคมและวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกัน
- 5) สมัครใจและยินดีให้ความร่วมมือในโปรแกรมสุขศึกษาที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

เกณฑ์การคัดออก มีดังนี้

- 1) กลุ่มตัวอย่างของตัวหรือยูติการเข้าร่วมการศึกษา
- 2) กลุ่มตัวอย่างมีข้อจำกัดทางด้านร่างกายหรือไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้
- 3) กลุ่มตัวอย่างที่มีความดันโลหิตขณะพักมากกว่าหรือเท่ากับ 200/100 mmHg มีการเดินของหัวใจผิดจังหวะที่บ่งบอกความไม่ได้ มีอาการเจ็บหน้าอก ต้องได้รับการฟอกไตกและเปลี่ยนเลือด
- 4) กลุ่มตัวอย่างบ่ายที่อยู่อาศัย
- 5) ผู้ป่วยเบาหวานกำลังตั้งครรภ์และหลังคลอดไม่ถึง 6 เดือน

ขั้นตอนการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง มีดังนี้

- 1) ใช้สูตรการคำนวณตัวอย่างเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของประชากร 2 กลุ่ม ที่เป็นอิสระต่อกัน (อรุณ จิรวัฒน์กุล และคณะ, 2547) ดังนี้

$$n/group = \frac{2\sigma^2(Z_\alpha + Z_\beta)^2}{(\mu_1 - \mu_2)^2}$$

เมื่อกำหนดให้

n = จำนวนตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม

σ^2 = ความแปรปรวนร่วม (Pool Variance) ของค่าเฉลี่ยคะแนนในกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ

Z_α = ค่าสถิติการแจกแจงปกติมาตรฐาน กำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ 95% เท่ากับ 1.64

Z_β = ค่าอำนาจการทดสอบที่ 80% เท่ากับ 0.84

μ_1 = ค่าเฉลี่ยของคะแนนในกลุ่มทดลอง

μ_2 = ค่าเฉลี่ยของคะแนนในกลุ่มเปรียบเทียบ

โดยความแปรปรวนร่วม (Pool Variance) สามารถคำนวณได้จาก

$$\sigma^2 = \frac{(n_1 - 1)sd_1^2 + (n_2 - 1)sd_2^2}{n_1 + n_2 - 2}$$

เมื่อกำหนดให้

n_1 = ขนาดตัวอย่างในกลุ่มทดลอง

n_2 = ขนาดตัวอย่างในกลุ่มเปรียบเทียบ

sd_1^2 = ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยคะแนนในกลุ่มทดลอง

sd_2^2 = ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยคะแนนในกลุ่มเปรียบเทียบ

จากการศึกษาของ วิไลวรรณ ศักดิราช (2549) ได้ศึกษาผลของการดำเนินงานโครงการส่งเสริมสุขภาพเกี่ยวกับการดูแลตนเองของผู้ป่วยเบาหวาน โรงพยาบาลมหาสารคาม โดยกลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น กลุ่มทดลองจำนวน 30 คน และกลุ่มเปรียบเทียบ จำนวน 30 คน พบร่วงหลัง การทดลองกลุ่มทดลองมีความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวาน เท่ากับ 77.73 ($sd = 6.61$) และกลุ่มเปรียบเทียบมีความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวาน เท่ากับ 72.26 ($sd = 11.06$) จากการศึกษาดังกล่าว สามารถนำมาใช้ในการคำนวณขนาดตัวอย่างได้ดังนี้

$$\sigma^2 = \frac{(n_1 - 1)sd_1^2 + (n_2 - 1)sd_2^2}{n_1 + n_2 - 2}$$

$$\begin{aligned}
 &= \frac{(30-1)(6.61)^2 + (30-1)(11.06)^2}{(30+30)-2} \\
 &= \frac{4814.45}{58} \\
 \sigma^2 &= 83
 \end{aligned}$$

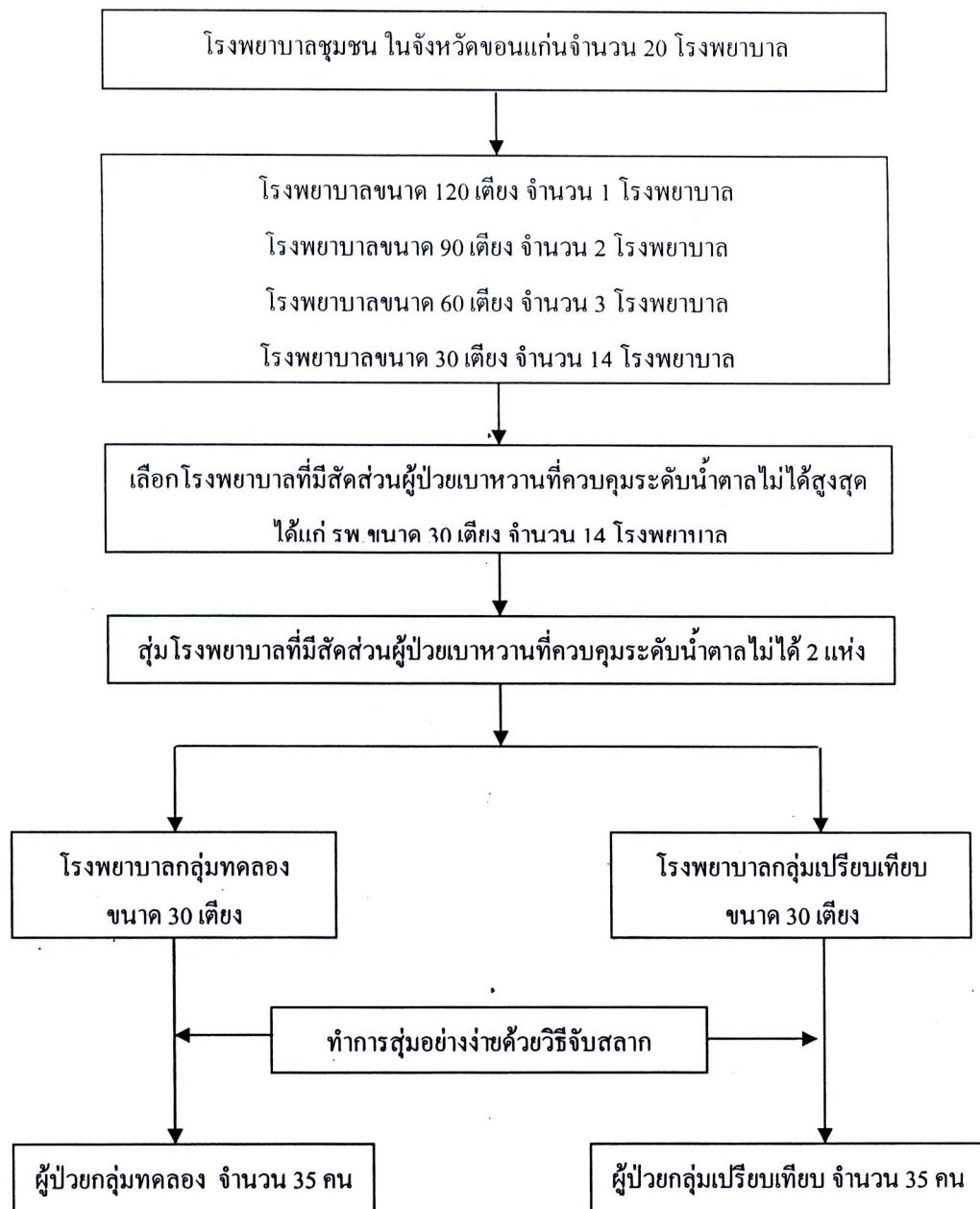
แทนค่าในสูตรข้างต้น ได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 n/group &= \frac{2(83)(1.64 + 0.84)^2}{(77.73 - 72.26)^2} \\
 &= \frac{1020.97}{29.92} \\
 &= 34.12
 \end{aligned}$$

ดังนั้น ขนาดตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ 34 คน/กลุ่ม แต่เนื่องจากผู้วิจัย
ป้องกันการสูญหายของกลุ่มตัวอย่าง จึงเพิ่มเป็นกลุ่มละ 35 คน

สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีจำนวนห้องทดลอง 70 คนแบ่งเป็น
กลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบกลุ่มละ 35 คน เป็นไปตามคุณสมบัติที่กำหนด

2) ขั้นตอนการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติครบถ้วน 5 ข้อจากนั้นผู้วิจัยทำการ
สุ่มเลือกตัวอย่าง เพื่อทำการศึกษาด้วยการจับสลากห้องกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ

ภาพที่ 5 ขั้นตอนการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากคำรากทั้งทางวิชาการ เอกสารและงานวิจัยต่างๆ โดยแบ่งเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม ซึ่งมีแบ่งออกเป็น 7 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถาม ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ อายุ เพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ ปัจจุบัน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน/ปี ผู้ดูแล และข้อมูลด้านสุขภาพเกี่ยวกับโรคเบาหวาน ได้แก่ นำหนัก ส่วนสูง ค่าดัชนีมวลกาย ค่าน้ำตาลสะสมในเม็ดเลือดแดง โรคแทรกซ้อนอื่นๆ ระยะเวลาที่เจ็บป่วย สิทธิการรักษาพยาบาล คำถามเป็นลักษณะเลือกตอบและเติมข้อความและข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ นำหนักตัวของกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้จากการซั่งนำหนักตัว และวัดส่วนสูง

ส่วนที่ 2 แบบสอบถาม ความรู้เรื่องโรคเบาหวาน แบบสอบถามครอบคลุมเนื้อหาของ โรคเบาหวานและการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดเพื่อรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ จำนวน 15 ข้อ ผู้วิจัยได้กำหนดคะแนนเฉลี่ยออกเป็น 3 ระดับ โดยมีเกณฑ์การประเมินแบบอิงเกณฑ์ของบลูม (Bloom, 1971) ลักษณะของคำถามเป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก โดยตอบถูกได้ 1 ตอบผิดได้ 0 ได้ ดังนี้

คะแนน ร้อยละ 80 ขึ้นไป หมายถึง มีความรู้อยู่ในระดับสูง (12-15 คะแนน)

คะแนน ร้อยละ 60 – 79.9 หมายถึง มีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง (9-11 คะแนน)

คะแนน ร้อยละ 0 – 59.9 หมายถึง มีความรู้อยู่ในระดับต่ำ (0-8 คะแนน)

ส่วนที่ 3 แบบสอบถาม การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการป้องกันภาวะแทรกซ้อน โดยสร้าง คำถามตามแบบวัดทัศนคติของลิกเคนร์ต (Likert's scale) จำนวน 7 ข้อ ซึ่งมีลักษณะเป็น มาตราส่วน ประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ กำหนดให้เลือกตอบ 5 ตัวเลือก คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยให้ผู้ตอบเลือกตอบเพียง 1 ตัวเลือก ลักษณะคำถามมี ทั้งด้านบวกและด้านลบ ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนระดับความคิดเห็น ดังนี้

ข้อคำถามด้านบวก (Positive Statement)

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน 5	คะแนน
เห็นด้วย	ให้คะแนน 4.	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้คะแนน 3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้คะแนน 2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน 1	คะแนน

ข้อคำถามด้านลบ (Negative Statement)

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน 1	คะแนน
เห็นด้วย	ให้คะแนน 2	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้คะแนน 3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้คะแนน 4	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน 5	คะแนน

การแปลความหมายคะแนนสำหรับการรับรู้โอกาสเดี่ยวต่อการป้องกันภาวะแทรกซ้อนโดยการประยุกต์เกณฑ์ของ Best (1981) ดังนี้

ระดับการรับรู้สูง	มีคะแนนมากกว่า $\bar{x} + S.D.$ (25-35 คะแนน)
ระดับการรับรู้ปานกลาง	มีคะแนนระหว่าง $\bar{x} \pm S.D.$ (23-24 คะแนน)
ระดับการรับรู้ต่ำ	มีคะแนนน้อยกว่า $\bar{x} - S.D.$ (1-22 คะแนน)

ส่วนที่ 4 แบบสอบถาม การรับรู้ความรุนแรงต่อการป้องกันภาวะแทรกซ้อน โดยสร้างคำามตามแบบวัดทัศนคติของลิกเคนร์ต (Likert's scale) จำนวน 7 ข้อ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ กำหนดให้เลือกตอบ 5 ตัวเลือก คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยให้ผู้ตอบเลือกตอบเพียง 1 ตัวเลือก ลักษณะคำามมีทั้งด้านบวกและด้านลบ ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนระดับความคิดเห็น ดังนี้

ข้อคำถามด้านบวก (Positive Statement)

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน 5	คะแนน
เห็นด้วย	ให้คะแนน 4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้คะแนน 3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้คะแนน 2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน 1	คะแนน

ข้อคำถามด้านลบ (Negative Statement)

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน 1.	คะแนน
เห็นด้วย	ให้คะแนน 2	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้คะแนน 3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้คะแนน 4	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน 5	คะแนน

การแปลความหมายคะแนนสำหรับการรับรู้ความรุนแรงต่อการป้องกันภาวะแทรกซ้อน โดยการประยุกต์เกณฑ์ของ Best (1981) ดังนี้

ระดับการรับรู้สูง	มีคะแนนมากกว่า	$\bar{x} + S.D.$ (26-35 คะแนน)
ระดับการรับรู้ปานกลาง	มีคะแนนระหว่าง	$\bar{x} \pm S.D.$ (24-25 คะแนน)
ระดับการรับรู้ต่ำ	มีคะแนนน้อยกว่า	$\bar{x} - S.D.$ (1-23 คะแนน)

ส่วนที่ 5 แบบสอบถาม การรับรู้ประโภชน์ของการปฏิบัติเพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อน โดยสร้างคำถามตามแบบวัดทัศนคติของลิกเคนร์ต (Likert's scale) จำนวน 12 ข้อ ซึ่งมีลักษณะ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ กำหนดให้เลือกตอบ 5 ตัวเลือก คือ เห็นด้วย อาย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยให้ผู้ตอบเลือกตอบเพียง 1 ตัวเลือก ลักษณะคำถามมีทั้งด้านบวกและด้านลบ ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนระดับความคิดเห็น ดังนี้

ข้อคำถามด้านบวก (Positive Statement)

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน 5	คะแนน
เห็นด้วย	ให้คะแนน 4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้คะแนน 3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้คะแนน 2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน 1	คะแนน

ข้อคำถามด้านลบ (Negative Statement)

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน 1	คะแนน
เห็นด้วย	ให้คะแนน 2	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้คะแนน 3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้คะแนน 4	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน 5	คะแนน

การแปลความหมายคะแนนสำหรับการรับรู้ประโภชน์ของการปฏิบัติตามคำแนะนำ โดยการประยุกต์เกณฑ์ของ Best (1981) แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ระดับการรับรู้สูง	มีคะแนนมากกว่า	$\bar{x} + S.D.$ (44-60 คะแนน)
ระดับการรับรู้ปานกลาง	มีคะแนนระหว่าง	$\bar{x} \pm S.D.$ (41-43 คะแนน)
ระดับการรับรู้ต่ำ	มีคะแนนน้อยกว่า	$\bar{x} - S.D.$ (1-40 คะแนน)

ส่วนที่ 6 แบบสอบถาม การรับรู้อุปสรรคในการปฏิบัติเพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อน โดยสร้างคำามตามแบบวัดทัศนคติของลิกเกอร์ต (Likert's scale) จำนวน 9 ข้อ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ กำหนดให้เลือกตอบ 5 ตัวเลือก คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยให้ผู้ตอบเลือกตอบเพียง 1 ตัวเลือก ลักษณะคำามมีทั้งด้านบวกและด้านลบ ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนระดับความคิดเห็น ดังนี้

ข้อคำามด้านบวก (Positive Statement)

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน 5	คะแนน
เห็นด้วย	ให้คะแนน 4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้คะแนน 3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้คะแนน 2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน 1	คะแนน

ข้อคำามด้านลบ (Negative Statement)

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน 1	คะแนน
เห็นด้วย	ให้คะแนน 2	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้คะแนน 3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้คะแนน 4	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน 5	คะแนน

การแปลความหมายคะแนนสำหรับการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติตัวตามคำแนะนำ โดยการประยุกต์เกณฑ์ของ Best (1981) แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ระดับการรับรู้สูง มีคะแนนมากกว่า $\bar{x} + S.D.$ (33-45 คะแนน)

ระดับการรับรู้ปานกลาง มีคะแนนระหว่าง $\bar{x} \pm S.D.$ (30-32 คะแนน)

ระดับการรับรู้ต่ำ มีคะแนนน้อยกว่า $\bar{x} - S.D.$ (1-29 คะแนน)

ส่วนที่ 7 แบบสอบถาม การปฏิบัติตัวเพื่อควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด เพื่อใช้วัดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการป้องกันภาวะแทรกซ้อน แบบสอบถามจำนวน 29 ข้อ ลักษณะคำามเป็นแบบลักษณะการวัดปริมาณความถี่ เช่น การปฏิบัติตัวในการควบคุมอาหาร การใช้ยา การออกกำลังกาย การดูแลเท้า การตอบคำามจะมีตัวเลือก 3 ข้อ คือ ปฏิบัติเป็นประจำ ปฏิบัติบางครั้งและไม่ได้ปฏิบัติ โดยให้ผู้ตอบตอบเพียง 1 ตัวเลือก มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

1) ด้านการควบคุมอาหาร รายละเอียดดังนี้

ข้อคำถามด้านบวก

(Positive statement)

ปฏิบัติเป็นประจำ	3	คะแนน
ปฏิบัติเป็นบางครั้ง	2	คะแนน
ไม่ได้ปฏิบัติ	1	คะแนน

ข้อคำถามด้านลบ

(Negative statement)

ปฏิบัติเป็นประจำ	1	คะแนน
ปฏิบัติเป็นบางครั้ง	2	คะแนน
ไม่ได้ปฏิบัติ	3	คะแนน

การแปลความหมายคะแนนสำหรับการปฏิบัติตัวในการป้องกันภาวะแทรกซ้อน โดยการประยุกต์เกณฑ์ของ Best (1981) ดังนี้

ระดับสูง มีคะแนนมากกว่า $\bar{x} + S.D.$ (20-30 คะแนน)

ระดับปานกลาง มีคะแนนระหว่าง $\bar{x} \pm S.D.$ (18-19 คะแนน)

ระดับรู้สึก มีคะแนนน้อยกว่า $\bar{x} - S.D.$ (1-17 คะแนน)

2) ด้านการใช้ยา รายละเอียดดังนี้

ข้อคำถามด้านบวก

ข้อคำถามด้านลบ

(Positive statement)

ปฏิบัติเป็นประจำ	3	คะแนน
ปฏิบัติเป็นบางครั้ง	2	คะแนน
ไม่ได้ปฏิบัติ	1	คะแนน

(Negative statement)

ปฏิบัติเป็นประจำ	1	คะแนน
ปฏิบัติเป็นบางครั้ง	2	คะแนน
ไม่ได้ปฏิบัติ	3	คะแนน

การแปลความหมายคะแนนสำหรับการปฏิบัติตัวในการป้องกันภาวะแทรกซ้อน โดยการประยุกต์เกณฑ์ของ Best (1981) ดังนี้

ระดับสูง มีคะแนนมากกว่า $\bar{x} + S.D.$ (9-12 คะแนน)

ระดับปานกลาง มีคะแนนระหว่าง $\bar{x} \pm S.D.$ (7-8 คะแนน)

ระดับรู้สึก มีคะแนนน้อยกว่า $\bar{x} - S.D.$ (1-6 คะแนน)

3) ด้านการออกกำลังกาย รายละเอียดดังนี้

ข้อคำถามด้านบวก

ข้อคำถามด้านลบ

(Positive statement)

ปฏิบัติเป็นประจำ	3	คะแนน
ปฏิบัติเป็นบางครั้ง	2	คะแนน
ไม่ได้ปฏิบัติ	1	คะแนน

(Negative statement)

ปฏิบัติเป็นประจำ	1	คะแนน
ปฏิบัติเป็นบางครั้ง	2	คะแนน
ไม่ได้ปฏิบัติ	3	คะแนน

การเปลี่ยนความหมายคะแนนสำหรับการปฏิบัติตัวในการป้องกันภาวะแทรกซ้อน โดยการประยุกต์เกณฑ์ของ Best (1981) ดังนี้

ระดับสูง	มีคะแนนมากกว่า $\bar{x} + S.D.$ (9-15 คะแนน)
ระดับปานกลาง	มีคะแนนระหว่าง $\bar{x} \pm S.D.$ (7-8 คะแนน)
ระดับรู้ต่ำ	มีคะแนนน้อยกว่า $\bar{x} - S.D.$ (1-6 คะแนน)

4) ด้านการดูแลเท้า รายละเอียดดังนี้

ข้อความด้านบวก (Positive statement)	ข้อความด้านลบ (Negative statement)
---	--

ปฏิบัติเป็นประจำ	3	คะแนน	ปฏิบัติเป็นประจำ	1	คะแนน
ปฏิบัติเป็นบางครั้ง	2	คะแนน	ปฏิบัติเป็นบางครั้ง	2	คะแนน
ไม่ได้ปฏิบัติ	1	คะแนน	ไม่ได้ปฏิบัติ	3	คะแนน

การแปลความหมายคะแนนสำหรับการปฏิบัติตัวในการป้องกันภาวะแทรกซ้อน โดยการประยุกต์เกณฑ์ของ Best (1981) ดังนี้

ระดับสูง	มีคะแนนมากกว่า $\bar{x} + S.D.$ (19-30 คะแนน)
ระดับปานกลาง	มีคะแนนระหว่าง $\bar{x} \pm S.D.$ (16-18 คะแนน)
ระดับรู้ต่ำ	มีคะแนนน้อยกว่า $\bar{x} - S.D.$ (1-15 คะแนน)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย

- 1) สไตล์ภาพนิ่งความรู้เรื่องโรคเบาหวานและการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด
  - 2) วิธีทัศน์เกี่ยวกับโรคเบาหวานและการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด
  - 3) เอกสารแผ่นพับความรู้เรื่องโรคเบาหวานและการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด
  - 4) เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติการให้กับผู้ป่วย คือ เครื่องเจาะน้ำตาลในเลือด เพื่อ

ตรวจวัดระดับน้ำตาลในเม็ดเลือดแดง (HbA_1C)

4. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

4.1 ความตรงของเนื้อหาของเครื่องมือ (Content Validity)

โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบและพิจารณาแก้ไขความตรงเชิงเนื้อหา และความเข้าใจของภาษา ที่ใช้ในข้อคำถาม แต่ละข้อ ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ความสอดคล้องของข้อคำถามกับตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ก่อนนำไปทดลองหาค่าตรวจสอบหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของเครื่องมือต่อไป

4.2 การตรวจสอบหาค่าความเที่ยง (Reliability)

โดยนำแบบสอบถามที่ได้ตรงเรียงเนื้อหาแล้วนำไปทดลอง (Try out) กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน จากนั้นนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (Reliability) เพื่อปรับปรุงแบบสอบถามให้มีคุณภาพ

4.2.1 แบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวาน แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน มาวิเคราะห์ความเที่ยงด้วยวิธีการของคูเดอร์ ริ查ร์ดสัน (Kuder Richardson 20: KR 20) ได้ค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.81 .

4.2.2 หากความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์สัมประสิทธิ์เอลฟ้าของครอนบาก (Cronbach's Alpha Coefficient) ให้ได้ค่าความเชื่อมั่นไม่น้อยกว่า 0.75 โดยวิเคราะห์ค่าความเที่ยงแต่ละด้าน ดังนี้

การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อน	เท่ากับ 0.77
การรับรู้ความรุนแรงต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อน	เท่ากับ 0.76
การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติเพื่อป้องกันการเกิดภาวะแทรกซ้อน	เท่ากับ 0.77
การรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติเพื่อป้องกันการเกิดภาวะแทรกซ้อน	เท่ากับ 0.75
การปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อน	เท่ากับ 0.79

5. ขั้นตอนการดำเนินการศึกษาวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษารั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาวิจัยตามลำดับขั้นตอน ต่อไปนี้

5.1 ขั้นก่อนดำเนินการ

5.1.1 ผู้วิจัยทำหนังสือจากคณะกรรมการสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ไปยังโรงพยาบาลอุบลรัตน์และโรงพยาบาลบ้านฝาง เพื่อขออนุญาตผู้บริหารหน่วยงานในการศึกษาวิจัย

5.1.2 ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ประจำคลินิกเบาหวาน โรงพยาบาลอุบลรัตน์ซึ่งเป็นกลุ่มทดลอง จะขออนุญาตจากผู้อำนวยการและแพทย์ประจำคลินิก

5.1.3 ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างและกลุ่มเปรียบเทียบที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้

5.1.4 ตระหนักรู้ว่าจะต้องประเมินคุณภาพของเจ้าหน้าที่ประจำคลินิกเบาหวาน จำนวน 2 คนและอสม. จำนวน 2 คน ซึ่งจะจัดตั้งประชุมร่วมกันในหน่วยบ้าน 1 ครั้งเพื่อ สอบถามความร่วมมือในการวิจัย และให้ข้อมูลที่จำเป็นต่อการดำเนินการ

5.1.5 ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและอาสาสมัครสาธารณสุข ช่วยนัดหมายกลุ่มเป้าหมายพนักงานในหน่วยบ้าน 1 ครั้งเพื่อ สอบถามความร่วมมือในการวิจัย และให้

ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัยลงนามในใบยินยอม ชี้งน้ำหนักและวัดส่วนสูง แล้วคำนวณค่าดัชนีมวลกาย สอบถามประวัติการเจ็บป่วยด้วยโรคเบาหวาน รวมทั้งตรวจหาค่าระดับน้ำตาลที่สะสมในเม็ดเลือดแดง (HbA_{1C})

5.1.6 จัดเตรียมสื่อและคู่มือ (แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น) และอุปกรณ์ที่ใช้ในงานวิจัย เช่น แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึก คู่มือการคุ้มครองของผู้ป่วยเบาหวาน คู่มือการคุ้มครองของผู้ป่วยกับโรคเบาหวานสำหรับกลุ่มเสี่ยงและอุปกรณ์ เช่น โปสเตอร์ ภาพพลิก แผ่นพับ สื่อทางอิเล็กทรอนิกส์และการประสานงานใช้สถานที่ในการดำเนินการจัดกิจกรรม

5.1.7 ผู้วิจัยทดสอบเครื่องมือและปรับปรุงคุณภาพตามเกณฑ์ทางวิชาการ

5.2 ระยะดำเนินการวิจัย (Research Phase)

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยจัดโปรแกรมสุขศึกษาที่ประยุกต์ใช้ทฤษฎีแบบแผนความเชื่อค้านสุขภาพร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคมในการพัฒนาพฤติกรรมการคุ้มครองของผู้ป่วยเบาหวานชนิดที่ 2 ที่มารับบริการที่โรงพยาบาลอุบลรัตน์ อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น ใช้เวลาทั้งสิ้น 10 สัปดาห์ ซึ่งประกอบไปด้วยกิจกรรม ดังต่อไปนี้

สัปดาห์ที่ 1 จัดกิจกรรมสุขศึกษารั้งที่ 1 เพื่อให้ความรู้เรื่องกับโรคเบาหวานและภาวะแทรกซ้อนแก่ผู้ป่วยกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ผู้วิจัยบรรยายเกี่ยวกับความรู้เรื่องโรคเบาหวานและภาวะแทรกซ้อน ในหัวข้อเรื่อง ความหมายของโรคเบาหวาน สาเหตุและโอกาสที่ทำให้เกิดโรคเบาหวาน ประเภทของเบาหวาน อาการและอาการแสดงของโรคเบาหวาน การตรวจวินิจฉัยโรคเบาหวาน หลักการคุ้มครอง ควบคุมโรคเบาหวาน ภาวะแทรกซ้อนจากโรคเบาหวาน การเสี่ยงต่อการเป็นโรคเบาหวาน กลวิธีในการป้องกันการเกิดโรคเบาหวานและแนวทางการปฏิบัติตัว โดยใช้สื่อวีดีทัศน์ ภาพพลิกประกอบ

2) ให้ผู้ป่วยเบาหวานแบ่งเป็น 3 กลุ่มๆ ละ 10-12 คน ร่วมกันหาสาเหตุของการเกิดโรคเบาหวาน อาการของโรคเบาหวาน ภาวะแทรกซ้อนจากโรคเบาหวานและการปฏิบัติตัวในการคุ้มครองเพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อนจากโรคเบาหวาน เขียนลงในกระดาษ แล้วส่งตัวแทนออกมานำเสนอและให้รางวัล .

3) ผู้วิจัยสะท้อนแนวความคิด สรุปท้ายกิจกรรม แจกสมุดประจำตัวผู้ป่วยเบาหวาน แผ่นพับโรคเบาหวานและนัดหมายครั้งต่อไป

สัปดาห์ที่ 2 จัดกิจกรรมสุขศึกษารั้งที่ 2 เพื่อให้รับรู้โอกาสเสี่ยงและความรุนแรงต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ผู้วิจัยสุ่มตามผู้ป่วยเบาหวานในเรื่องของสาเหตุของการเกิดโรคเบาหวาน อาการของโรคเบาหวาน และการปฏิบัติตัวในการดูแลตนเอง ประมาณ 3 คน โดยไม่ต้องสรุป และสุ่มตรวจดูสมุดประจำตัวผู้ป่วยเบาหวาน

2) ผู้วิจัยนำเสนอสถานการณ์โรคเบาหวานที่เกี่ยวกับโอกาสเสี่ยงความรุนแรงและการแพร่กระจาย ที่พบในตัวผู้ป่วยจากวีดีทัศน์และตัวแบบจริงจากการสาธิต

3) ให้ผู้ป่วยเบาหวานแบ่งเป็น 2 กลุ่มๆ ละ 15-20 คน กลุ่มที่ 1 ระดมสมองเรื่องภาวะแทรกซ้อนของโรคเบาหวาน กลุ่มที่ 2 ระดมสมองเรื่องปัจจัยที่ทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อน เขียนลงในกระดาษ แล้วส่งตัวแทนออกมานำเสนอและให้รางวัล

4) ผู้วิจัยจะท้อนแนวความคิด สรุปท้ายกิจกรรมและนัดหมายครั้งต่อไป

สัปดาห์ที่ 3 จัดกิจกรรมสุขศึกษาครั้งที่ 3 เพื่อให้รับรู้พฤติกรรมการป้องกันภาวะแทรกซ้อนจากโรคเบาหวาน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ผู้วิจัยตรวจสอบบันทึกในสมุดประจำตัวผู้ป่วยเบาหวาน ประเมินและสรุปผล

2) ฝึกปฏิบัติการออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้ป่วยเบาหวาน

3) ฝึกปฏิบัติการดูแล การตรวจ การทำความสะอาด การนวดและการออกกำลังกายเท้า

4) ฝึกปฏิบัติการผ่อนคลายความเครียด โดยการนั่งสมาธิ

5) ผู้วิจัยจะท้อนแนวความคิด สรุปท้ายกิจกรรมและนัดหมายครั้งต่อไป

สัปดาห์ที่ 4 การจัดกิจกรรมสุขศึกษาครั้งที่ 4 เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้ป่วยเบาหวานสนใจและตื่นตัวเกี่ยวกับพฤติกรรมการป้องกันภาวะแทรกซ้อนจากโรคเบาหวาน

1) ให้ผู้ป่วยเบาหวานแบ่งกลุ่มออกเป็น 3 กลุ่ม โดยมีการสาธิตการปฏิบัติเพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อนจากโรคเบาหวาน คือ กลุ่มที่ 1 สาธิตการออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้ป่วยเบาหวาน กลุ่มที่ 2 สาธิตการทำความสะอาดเท้า การนวดเท้าและการบริหารเท้า กลุ่มที่ 3 สาธิตวิธีการผ่อนคลายความเครียดแบบง่ายๆ และให้รางวัล

2) ผู้วิจัยจะท้อนแนวความคิด สรุปท้ายกิจกรรมและนัดหมายครั้งต่อไป

สัปดาห์ที่ 6 การสนับสนุนทางสังคม ครั้งที่ 5 ทางโทรศัพท์

สัปดาห์ที่ 8 การสนับสนุนทางสังคม ครั้งที่ 6 ทางโทรศัพท์

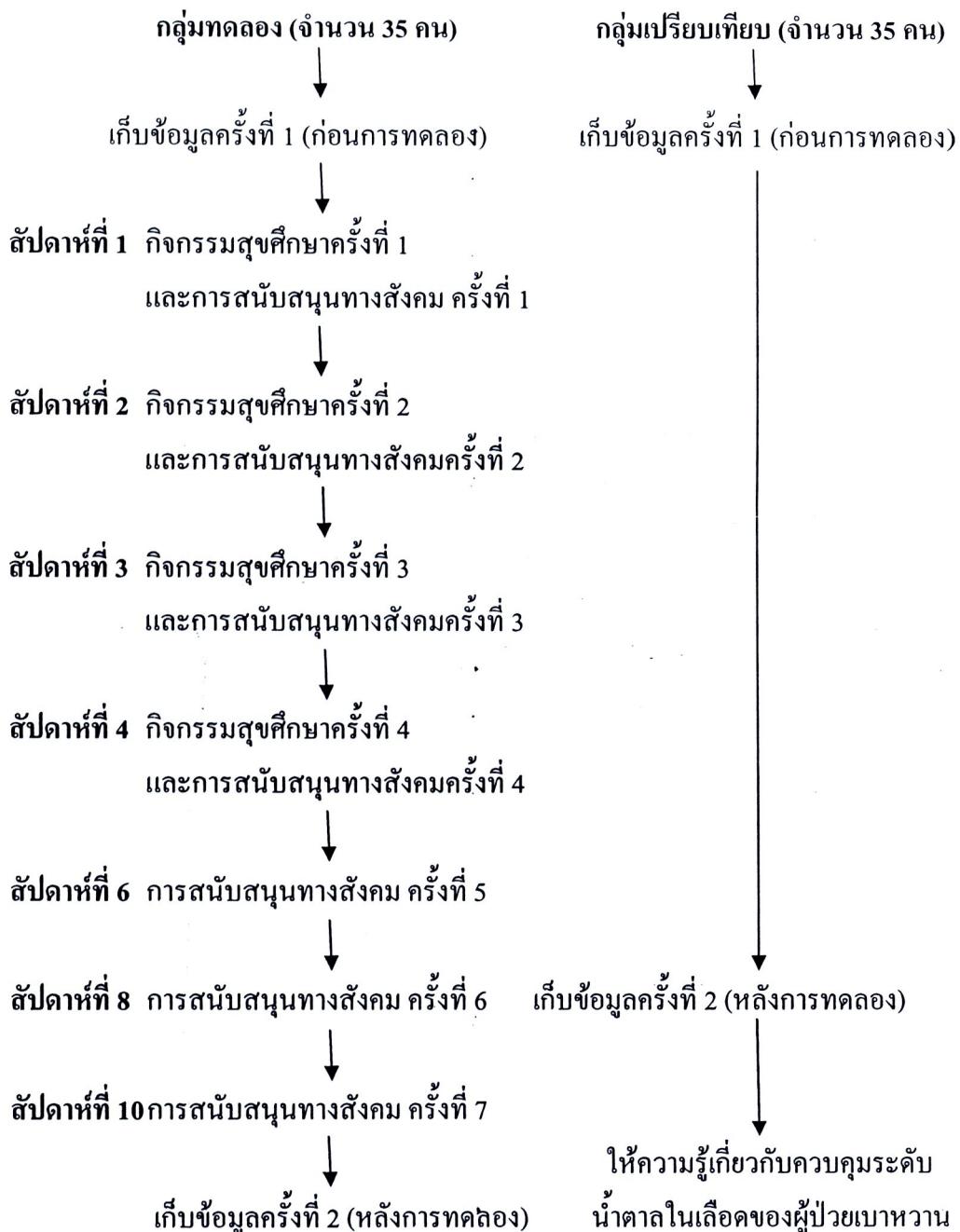
สัปดาห์ที่ 10 การสนับสนุนทางสังคม ครั้งที่ 7 ทางโทรศัพท์

5.3 ขั้นหลังดำเนินการ

5.3.1 เก็บรวบรวมข้อมูลครั้งที่ 2 (หลังสิ้นสุดการทดลอง) ทั้งในกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบด้วยแบบสอบถาม

- 5.3.2 เจาะเลือดตรวจหาค่าระดับน้ำตาลที่สะสมในเม็ดเลือดแดง (HbA_1C)
 5.3.3 ตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนของแบบสอบถาม
 5.3.4 นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมໄได้ไปวิเคราะห์ผล

ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

ภาพที่ 6 ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษารั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 (ระดับความเชื่อมั่นที่ 95%) แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

6.1 ข้อมูลทั่วไป วิเคราะห์ด้วยค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุดและค่ากลางของข้อมูล

6.2 ข้อมูลความรู้เรื่องโรคเบาหวานและการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด การรับรู้โอกาส เสี่ยงต่อการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ การรับรู้ความรุนแรงของการควบคุมระดับน้ำตาล ในเลือดไม่ได้ การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติเพื่อควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด การรับรู้อุปสรรค ในการปฏิบัติเพื่อควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด การปฏิบัติตัวเพื่อควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด โดย การเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยภายในกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบด้วยสถิติ

Paired Sample t-test

6.3 ข้อมูลความรู้เรื่องโรคเบาหวานและการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด การรับรู้โอกาส เสี่ยงต่อการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ การรับรู้ความรุนแรงของการควบคุมระดับน้ำตาล ในเลือดไม่ได้ การรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติเพื่อควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด การรับรู้อุปสรรค ในการปฏิบัติเพื่อควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด การปฏิบัติตัวเพื่อควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด โดย การเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบด้วยสถิติ

Independent Sample t-test

6.4 ข้อมูลของระดับน้ำตาลที่สะสมในเม็ดเดือดแดง (HbA_1C) โดยการเปรียบเทียบค่า คะแนนเฉลี่ยภายในกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบด้วยสถิติ Paired Sample t-test

6.5 ข้อมูลของระดับน้ำตาลที่สะสมในเม็ดเดือดแดง (HbA_1C) โดยการเปรียบเทียบค่า คะแนนเฉลี่ยระหว่างทดลองและระหว่างกลุ่มเปรียบเทียบด้วยสถิติ Independent Sample t-test

6.6 ข้อมูลการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อนด้านการควบคุมอาหาร โดยการ วิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มทดลองด้วยกลุ่มเปรียบเทียบด้วยสถิติ

Analysis of Covariance: ANCOVA

7. การพิจารณาด้านเชิงธุรกรรม

ผู้วิจัยให้ความสำคัญหลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ตามเงื่อนไขมหาวิทยาลัยขอนแก่น อย่าง เคร่งครัด โดยพิจารณาด้านต่างๆดังนี้

7.1 หลักการเคารพในตัวบุคคล คือให้การเคารพในการตัดสินใจของกลุ่มตัวอย่าง ต้องขึ้นอยู่ในการให้ข้อมูล การเข้าร่วมกิจกรรม การบันทึกภาพและการบันทึกวีดีโอ โดยความสมัครใจและไม่กระทำการใดๆที่เป็นการขัดต่อกฎหมาย ประเพณีและวัฒนธรรมของกลุ่ม

7.2 มีการซึ่งแจงวัตถุประสงค์การวิจัยและทำความเข้าใจในรายละเอียดรูปแบบการดำเนินการกิจกรรม ประโยชน์ที่กลุ่มตัวอย่างจะได้รับและการนำผลการวิจัยให้ผู้ถูกวิจัยทราบ

7.3 ยึดหลักผลประโยชน์ หรือไม่ก่อให้เกิดอันตราย ระมัดระวังให้เกิดความผิดพลาดหรือความเดือดร้อนทั้งทางร่างกายและจิตใจ

7.4 มีการรักษาข้อมูลบุคคลที่ได้ไว้เป็นความลับ โดยการเขียนและนำเสนอผลวิจัยเป็นภาพรวมและตามความเป็นจริง

7.5 เมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการงานวิจัย ผู้ป่วยเบาหวานในกลุ่มเปรียบเทียบจะได้รับความรู้ในเรื่องการพัฒนาพฤติกรรมการป้องกันภาวะแทรกซ้อนของผู้ป่วยเบาหวาน จากผู้วิจัย